

घाना

बांबूपासून सायकल बनवणारी महिला

बर्नीस दापाह यांनी घानाच्या ग्रामीण विद्यार्थ्यांसाठी बांबूपासून सायकली बनवल्या, ज्यामुळे तासन्तासांची पायपीट टळली आणि पर्यावरणपूरक रोजगार मिळाला.

कुठे कुमासी, अशांती प्रदेश

कोण बर्नीस दापाह, ज्या घानामध्ये विद्यार्थ्यांना शाळेत पोहोचवण्यासाठी बांबूच्या सायकली बनवतात

केव्हा 2009 ते आजपर्यंत

4 मिनिटांचे वाचन

प्रकरण पहिले

गोष्ट

घानाच्या ग्रामीण भागात अनेक मुले दररोज सकाळी शाळेत पोहोचण्यासाठी तीन तास चालतात. कडक उन्हात ती धुळीने भरलेल्या रस्त्यावरून जातात. वर्गात पोहोचेपर्यंत ती खूप दमलेली असतात. त्यामुळे अनेक मुले शिक्षण पूर्ण होण्याआधीच शाळा सोडतात.

बर्नीस दापाह यांना ही लांबची पायपीट चांगली ठाऊक होती. त्या कुमासीजवळ आपल्या आजोबांसोबत लहानाच्या मोठ्या झाल्या. लहानपणी त्या रोज मैलोनमैल चालत असत. नंतर आजोबांनी त्यांना एक जुनी सायकल घेऊन दिली. त्यामुळे त्यांचे कित्येक तास वाचले आणि त्यांचे आयुष्य बदलले.

पोलादापेक्षाही मजबूत

बर्नीस यांनी 2009 मध्ये महाविद्यालयीन शिक्षण पूर्ण केले. बहुतेक पदवीधर शहरात नोकरी शोधत होते. पण बर्नीस यांना खेड्यातील विद्यार्थ्यांना मदत करायची होती. तसेच स्थानिक तरुणांना कायमस्वरूपी काम द्यायचे होते.

परदेशातून धातूचे सायकल फ्रेम मागवणे खूप महाग होते. पण जवळच्या जंगलात रानटी बांबू मोठ्या प्रमाणात उगवत होता. बांबू हे वेगाने वाढणारे एक गवत आहे. ते कच्च्या रस्त्यावरील धक्के धातूपेक्षा अधिक चांगल्या प्रकारे शोषून घेते. वजनाचा विचार करता ते पोलादापेक्षाही अधिक मजबूत असते.

> आम्हाला अशी कल्पना शोधायची होती ज्यामुळे इतर तरुणांसाठीही रोजगार निर्माण होईल.
>
> बर्नीस दापाह, द गार्डियनमध्ये

10

तोडलेल्या प्रत्येक बांबूमागे लावलेली नवीन रोपे

2009

ज्या वर्षी कार्यशाळा सुरू झाली

3

शाळेच्या दैनंदिन प्रवासात वाचलेले तास

तरुण कारागिरांना घडवणे

सुरुवातीला लोकांना या कल्पनेवर विश्वास बसला नाही. मित्रांचे म्हणणे होते की गवताची काठी प्रौढ माणसाचा भार पेलू शकत नाही. पण बर्नीस यांनी तरुण कारागिरांना एकत्र केले आणि पहिली मजबूत फ्रेम तयार केली. त्यांच्या चमूने बांबूला कीटका कीटकांपासून सुरक्षित केले आणि सांधे नैसर्गिक दोऱ्यांनी पक्के बांधले.

या सायकली वजनाने हलक्या, चालवायला सुलभ आणि अत्यंत मजबूत ठरल्या. बर्नीस यांनी कुमासीजवळ कार्यशाळा सुरू केल्या. त्यांनी ग्रामीण भागातील महिलांना आणि बेरोजगार तरुणांना कामावर ठेवले. सर्वांनी हाताने बांबू कापणे, आकार देणे आणि सायकल बनवणे शिकले. त्यात निम्म्याहून अधिक तरुण महिला होत्या.

भविष्याकडे प्रवास

त्यांच्या चमूने निसर्गाची आणि जमिनीचीही काळजी घेतली. ते जेवढे बांबू तोडत, त्या बदल्यात 10 नवीन रोपे लावत असत. बांबू वेगाने वाढतो आणि माती घट्ट धरून ठेवतो. तो हवा स्वच्छ ठेवतो आणि नद्यांच्या काठावरील जमिनीची धूप रोखतो.

आपल्या शालेय उपक्रमातून बर्नीस यांनी दुर्गम खेड्यांतील विद्यार्थ्यांना सायकली भेट दिल्या. जी मुले आधी तीन तास चालत होती, ती आता 30 मिनिटांत शाळेत पोहोचू लागली. वर्गातील उपस्थिती वाढली आणि गुण सुधारले. कुटुंबांचे पैसे वाचले आणि मुली अधिक काळ शाळेत शिकू लागल्या. गवताच्या एका सायकलने प्रगतीची वाट खुली केली होती.

केव्हा काय घडलं

- **1990** शाळेत जाण्यासाठी बर्नीस रोज मैलोनमैल चालत होत्या, जोपर्यंत आजोबांनी त्यांना सायकल घेऊन दिली नाही.
- **2009** बर्नीस यांचे शिक्षण पूर्ण झाले आणि त्यांनी कुमासीमध्ये बांबूच्या सायकली बनवण्यास सुरुवात केली.
- **2013** संयुक्त राष्ट्रांनी या पर्यावरणपूरक उपक्रमाला आंतरराष्ट्रीय पुरस्काराने गौरवले.
- **आज** कार्यशाळा स्थानिक तरुणांना कौशल्य शिकवतात आणि जगभरात बांबूच्या सायकली पाठवतात.

प्रकरण दुसरे

ही गोष्ट खास का आहे

बांबूच्या सायकली केवळ एक कौतुक नाही. त्या एकाच वेळी तीन मोठ्या समस्या सोडवतात: शाळेची लांबची पायपीट, ग्रामीण बेरोजगारी आणि कचरा.

तोडलेल्या प्रत्येक बांबूमागे कारागीर 10 नवीन रोपे लावतात. या सायकली मुलांना शाळेत पोहोचवण्यासोबतच पर्यावरणाचेही रक्षण करतात.

आमचं मत

प्रगती करण्यासाठी सातासमुद्रापारच्या दुर्मिळ गोष्टींची गरज नसते. आपल्या अंगणात काय उगवते आहे ते पाहा.

प्रकरण तिसरे

आपण काय शिकू शकतो

1 जवळ उपलब्ध गोष्टींचा वापर करा

बर्नीस यांनी आयात केलेल्या पोलादाची वाट पाहिली नाही. त्यांनी जवळच्या जंगलातील बांबूपासून सायकल बनवली.

हे करून पाहा: आज घरातील जुनी साधने किंवा उपलब्ध वस्तूंनीच एखादी अडचण सोडवून पाहा.

2 आपले जुने अडथळे लक्षात ठेवा

बर्नीस यांना बालपणीची पायपीट आठवत होती, म्हणून त्यांनी पुढील पिढीच्या विद्यार्थ्यांसाठी सायकली बनवल्या.

हे करून पाहा: या आठवड्यात अशा व्यक्तीला मदत करा जी तुम्ही पूर्वी अनुभवलेल्या अडचणीतून जात आहे.

3 जेवढे घेता त्याहून अधिक परत द्या

प्रत्येक बांबू तोडल्यावर त्यांची कार्यशाळा 10 नवीन रोपे लावते.

हे करून पाहा: कोणताही प्रकल्प पूर्ण झाल्यावर ती जागा किंवा व्यवस्था आधीपेक्षा अधिक स्वच्छ आणि नीटनेटकी ठेवा.

4 दुसऱ्याला शिकवून पुढे जा

बर्नीस यांनी ग्रामीण महिला व तरुणांना सायकल बनवायला शिकवून आयुष्यभराचे कौशल्य दिले.

हे करून पाहा: या आठवड्यात वीस मिनिटे काढून सहकाऱ्याला किंवा शेजाऱ्याला एखादी उपयुक्त गोष्ट शिकवा.

मनात ठेवण्यासारखा एक विचार

सर्वात साधी वनस्पतीही सर्वात मोठी स्वप्ने सत्यात उतरवू शकते.

स्रोत (इंग्रजीत)

CNN
Bamboo bikes turn around fortunes for working women in Ghana (2014)

The Guardian
Ghana's bicycle which is creating jobs while it saves the soil (2015)

World Economic Forum
Bernice Dapaah - Young Global Leader profile

तथ्य-तपासणी टीप: सर्व मुख्य स्रोत ठळक तथ्यांवर सहमत आहेत. कालमर्यादा: हा उपक्रम 2009 मध्ये सुरू झाला आणि 2013 पासून त्याला संयुक्त राष्ट्रांचे पुरस्कार मिळाले. वृक्षारोपण: सीएनएन, द गार्डियन आणि यूएनएफसीसीसी पुष्टी करतात की प्रत्येक बांबूमागे 10 नवीन रोपे लावली जातात. बालपण: बर्नीस यांचे बालपणी चालणे आणि आजोबांनी सायकल घेऊन देणे अनेक मुलाखतींमध्ये नोंदवले आहे. हा उतारा 2015 मध्ये द गार्डियनला दिलेल्या मुलाखतीतील आहे. "आमचं मत" असलेल्या ओळी आमचं स्वतःचं विश्लेषण आहे. बाकी सर्व माहिती वरील स्रोतांमधून घेतली आहे.